10e JAARGANG. № 291.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaja, ... 's jaar .... ƒ 18.—
Java en buitenbez. do. .... „ 20.—
Europa „ do. .... „ 25.—

De **Oostpost** verschijnt dagelijks, met uitzondering van den Zondag.

DONDERDAG 11 DECEMBER 1862.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letters betalen dubbel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail-pakketten.
Vrijdag den 26sten December,
des middags te 4 uur.

ADVERTENTIEN.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven, dat, met wijziging der cijfers in de betrekkelijke voorwaarden van de op 12 December e. k. in veiling te brengen hoeveelheden koffij, liggen:
te Batavia 9000 picols.
„ Samarang 16000 „

De Wd. Directeur der Producten en civiele magazijnen,
(1616) P. C. W. ANEMAET.

De Hoofd-Ingenieur chef der 4e Waterstaats afdeeling maakt bekend, dat op Zaturdag den 13den December aanstaande des morgens om 9 ure ten zijnen kantore te Soerabaja, in het openbaar zal worden

Uitbesteed

Het bouwen van een gesticht tot verpleging en afzondering van lijders aan lepra, en door syphilis geschondenen, nabij de dessa Semaroong aan de Pegirian rivier.

Volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd:
(1531) P. VAN BAAK.

Wordt bekend gemaakt, dat op Dingsdag den 16den dezer, des morgens ten 10 ure, ten burele van den Resident van Soerabaja,

eene UITBESTEDING.

zal worden gehouden

voor den overvoer van 400 à 800 tonnen Steenkolen van Soerabaja naar Gorongtalo.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaja, den 1sten December 1862.

Namens den Resident.
De Secretaris,
(1605) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 17den December 1862, des morgens ten 10 ure, ten burele van den Resident van Soerabaja

EENE UITBESTEDING

zal worden gehouden

voor den overvoer van ZOUT gedurende 1863 van de verschillende dépôts naar eenige op de NOORDKUST van JAVA gelegene plaatsen, en naar de BUITENBEZITTINGEN.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage ten burele voornoemd.

Soerabaja, Namens den Resident,
17 November 1862. De Secretaris,
(1550) WEGENER.

BEKENDMAKING

aan ouders en voogden: dat aanzoeken voor de toelating, met *primo Januarij e. k.*, **van leerlingen op de gouvernements ambachtschool te dezer stede** kunnen worden ingezonden, in den loop van deze en de volgende maand, aan het locaal der genoemde school, op den hoek van de *Handelstraat* tegenover de roode brug.

Soerabaja, 11 *November* 1862.

De Directeur der Gouv. Amb. school voornd.
(1532) A. H. BISSCHOP GREVELINK.

UITBESTEDING.

Op Dingsdag den 10den Februarij 1863, **des morgens ten 10 ure,** *zal op het Bureau van den Ondergeteekende publiek worden UITBESTEED de levering van*

Roode wijn

ten behoeve van het Militair departement gedurende de jaren 1864 tot en met 1866.

De UITBESTEDING zal plaats hebben tweeledig, namelijk:
1e. voor de behoefte van het Leger te zamen genomen.
2e. voor de behoefte in deze afdeeling.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, voor belanghebbenden, van 's morgens 8 tot 's namiddags 2 ure ter lezing op het bureau van den Ondergeteekende, bij wien tevens de verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn.

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling op Java.
Bij Ontstentenis.
De Onder Intendant der 2de klasse der militaire administratie.
Soerabaya, *den 11den November* 1862. D EGROOT.
(1525)

SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS.
School-Commissarissen over de maand December
de heeren R. van NOORD BORSKI en
Ds. A. A. Th. MOUNIER.

JONGENS WEEZEN INRIGTING.
Directeuren over de maand December 1862.
De Heeren F. J. H. BAIJER.
en J. L. VAN GENNEP.

ZITDAG
van de
Spaarbank in de maand **December**
Dingsdag den 16den.
(1603)

Ingevolge Gouvernements Besluit in dato 3 Mei 1848, zal de gewone driemaandelijksche huiscollecte voor de R. K. armen over het vierde kwartaal 1862, plaats hebben op Woensdag 10 December a. s. en volgende dagen.

Namens het Roomsch Katholiek Kerk- en armen bestuur,
Het Lid tevens Secretaris
(1653) DE RIJK.

VENDU-DEPARTEMENT

PUBLIEKE VENDUTIËN.

Op Vrijdag 12 December 1862.

Bij den heer J. E. van der Wijk, in de 2de Kalisosok, van Meubelaire goederen wegens vertrek, en

In het huis van den heer PEREIRA, gelegen aan de werf-straat, van huizen en erven van genoemden heer, en van een huis en erf van de erven Ten Siethoff.

Op Zaturdag 13 December 1862.

Bij het Marine Etablissement alhier, van Z. M. stoomschip *Phoenix*, met ketels, stoomwerktuigen en inventaris, en

op de oude Equipagie werf alhier, van eene kruisboot en inventaris. (1622)

Op Maandag 15 December 1862.

Bij het sterfhuis van wijlen den heer L. HEEREMAN te kampong Baroe van een huis en Erf;

En daarna

ten sterfhuize van wijlen den arabier SECH ACHMAT BIN ALIE BA-ADILLA van diverse goederen.

Op Dingsdag 16 December 1862.

Bij de firma W. CORES DE VRIES aan de Kaliemas van een schip en inventaris, en

bij den heer VAN DER ZWAAN in de Chinesche kamp van diverse goederen voor rekening van Mr. KOOIMAN.

Op Woensdag 17 December 1862.

Ten huize van den heer P. BROEKMAN te Kepoetran van Meubelaire goederen wegens vertrek.

Op Donderdag 18 December 1862.

Bij den heer B. VAN DER ZWAAN in de chinesche kamp van diverse goederen.

Op Vrijdag 19 December 1862.

Bij de heeren GEBR. PERRET & CO, in de stad van diverse goederen.

Op Zaturdag 20 December 1862.

Bij het Militair Kleeding magazijn alhier van overtollige Militaire goederen.
(1653)

STERFGEVALLEN.

Heden nacht overleed alhier in den ouderdom van 55 jaren de Heer JOHANNES RUYL, diep betreurd door zijne nagelatene betrekkingen.

Soerabaja, *Uit aller naam,*
9 December 1862. E. TEN BRINCK.
Eenige kennisgave. (1664)

VENDUTIE wegens VERTREK

op Vrijdag den 12den December a. s.
ten huize van den WelEdelen Heer

J. E. VAN DER WIJK,
in de Kalisosok No 2,
door
LE ROY & CO.

Van eenen zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit:

Eene mahoniehouten ronde **tafel** met marmeren blad, id. **kasten, console, schrijftafel, toilet**, een prachtig **dames-werktafeltje**, nieuwe Engelsche **hang-, muur- en staandelampen, banken, stoelen, tafel, hangklok, ledikant** met toebehooren, **vliegenkasten** met ijzergaas, **hoeken- en dispenskasten**, compleet **eetservies** voor 12 personen, een stel **zilveren lepels en vorken**, Amsterdamsche keur, zoo goed als nieuw, **theeservies, glaswerk**, eene accurate loopende **pendule** met **stolp**, een dubbelloops **jagtgeweer** uit de beroemde fabriek van Delange;

VOORTS:

eene zoo goed als nieuwe **handchais**, een span deugdzame isabel overwalsche **wagenpaarden, wagentuigen, bloemen** in potten,

een STORTBAD met perspomp en koperen kranen, een welluidend KABINET-ORGEL, spelende 30 walsen, quadrilles, galops, etc.

Eenige SCHILDERIJEN in **olieverw**, enz. enz. (1639)

Op de Vendutie

van Vrijdag den 12den December
ZAL NOG WORDEN VERKOCHT:

Een amerikaansch **Boudoir ameublement**, bestaande uit *eene bank* en *zes stoelen*, bekleed met zwart paardenhaar. (1658)

Op de Vendutie

van den 12den dezer,
ZAL NOG VERKOCHT WORDEN:

1 Palanquin met
1 span schoone en deugdzame **Zwarte**

Wagen-paarden, afkomstig van den heer VAN DER TANG (1656)

OP DE VENDUTIE

van den 12den e. k.
ZAL OOK VERKOCHT WORDEN

het HUIS van wijlen den heer J. ten Siethoff, gelegen aan de groote rivier, en bij de verponding aangeslagen op ƒ 31.000.

H. L. RADEMAKER.
Soerabaja, 2 Dec. 1862. Mr. H. 's JACOB.
(1615) Mr. T. A. KLINIJAMER.

VENDUTIE

op aanstaanden Vrijdag den 12den December 1862,
DES MORGENS TEN 10 UUR,
te MALANG,
van

12 Melkgevende Koeijen,

van het reconvalescenten-gesticht aldaar.

De Onder Intendant 1ste klasse
bij absentie,
De Onder Intendant 2de klasse
(1596) DE GROOT.

VENDUTIE

Op Vrijdag 19 December aanstaande
bij
GEBRS. PERRET & CO.
VAN DIVERSE
COMMISSIE-GOEDEREN.
(1655)

VENDUTIE

op aanstaanden Zaturdag, den 20sten December 1862

voor het afdeelings kleeding magazijn, van overtollige goederen, waaronder KOPEREN KOOKKETELS van verschillende dimensiën, zeer geschikt voor scheepsgebruik.

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling op Java.
Bij absentie,
De Onder Intendant der 2de klasse
Soerabaja, DE GROOT.
den 3 *December* 1862. (1614)

Op den 27sten December 1862

zal in 's Lands fabriek voor de Marine en het Stoomwezen vendutie worden gehouden van: dubbel en enkel **blik, gemalen krijt, oude vijlen**, eene **Hydraulische waterpers**, oude ledige *kisten* en *vaten, blikken bussen, oud ijzer* enz. enz.

De Direkteur van opgemelde fabriek,
VAN BEEISWIJK RIS.
(1654)

Op een nader te bepalen dag

zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht:

Een ERF met een STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS en BIJGEBOUWEN, gelegen binnen deze stad in de Jotangan, thans Jatottan, Blok No. 22, bij de verponding geregistreerd onder No. 294, thans geoccupeerd als HOTEL en WAGENVERHUURDERIJ door den Heer Schmit, benevens een daaraan grenzend uitgestrekt stuk gronds.

Inmiddels ieder afzonderlijk uit de hand te koop.

Nadere informatiën bij
(1375) ANEMAET & CO.

Op een nader te bepalen dag,

zal in den loop dezer maand publiek worden verkocht het WOONHUIS met BIJGEBOUWEN, staande op eigendomsgrond, in de *Kampong Baroe* alhier, nabij de kleine Passer, toebehoorende aan Maria Sebreia en hare vier bij wijlen haren echtgenoot Leonard Heeeman verwekte kinderen; bij de verponding geregistreerd onder no. 1487, en aangeslagen voor ƒ 2000.
(1620)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP
MENADO,

Kapt. Couteron,
vertrekt naar de MOLUCCOS via MACASSAR, TIMOR KOEPANG en DILLY
op Maandag den 15den December,
Adres bij
(1650) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP
PRINS VAN ORANJE,

Kapt. van Zandwijk,
vertrekt naar SAMARANG en BATAVIA op Maandag den 15den December.
Adres bij
(1651) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekend, snelzeilend fregatschip
BURGEMEESTER HOFMAN,
Kapt. T. D. de Witt,
hetwelk tegen het einde van deze maand van Pasoeroean zal vertrekken.

Voor den overvoer van passagiers beveelt dit schip zich gunstig aan, als zijnde bijzonder daartoe ingerigt.

Nadere informatiën verstrekken
de Agenten,
(1626) SCHIMMELPENNINCK & CO.

Naar Rotterdam direct

zal omstreeks *medio December* van hier vertrekken het snelzeilend Nederl. Barkschip
Susanna Johanna,
kapitein J. P. Peeters,
en wordt daarmede eene uitmuntende gelegenheid aangeboden voor passagiers, zijnde die Bodem comfortable ingerigt, en behoorlijk uitgerust.

Nadere informatiën bij
De Agenten,
(1602) **Mc. LENNAN & CO.**

Naar Amsterdam

zal *medio December* direct van hier vertrekken het snelzeilend viermast schip
ARGO,
gevoerd door kapt. A. W. F. van Teutem, bijzonder ingerigt voor den overvoer van passagiers.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, adres Marine Hotel.
De Agenten,
REIJNST & VINJU *te Batavia,*
1500) ANEMAET & CO *alhier.*

Passage naar Nederland.

wordt aangeboden met het gunstig bekend fregatschip
ACADIA,
Kapt. G. Greefkes,
hetwelk in het begin van *Januarij* van **Pasoeroean** zal vertrekken.

Het schip heeft eene campagne met 14 roijale hutten en patrijspoorten, en is geheel voor de passagiersvaart ingerigt. Een geëxamineerd geneesheer bevindt zich aan boord.

Nadere informatiën zijn te bekomen, en ligt er een plan van het schip ten kantore van
de agenten,
(1625) SCHIMMELPENNINCK & CO.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende en snelzeilende barkschip
Clio,
Kapt. Wijnmalen,
om in de tweede helft van *December* van hier te vertrekken.

Daar de kajuit bijzonder doelmatig is ingerigt, biedt dit schip eene gunstige gelegenheid aan tot den overvoer van eene familie of van enkele personen.

Nadere informatiën verstrekken
de Agenten,
(1589) SCHIMMELPENNINCK & CO.

TE HUUR
op Kepoetran

twee gemeubeleerde kamers, met de kost.
Adres Lett. S. uitgevers *Oostpost.*
(1660)

Een jong mensch, bekend met de inlandsche en moderne talen, en het Boekhouden, en sedert twee jaar als geëmployeerde op eene Suikerfabriek werkzaam geweest zijnde, zoekt wederom eene dergelijke betrekking.
Adres La. B, uitgevers van de *Oostpost.*
(1617)

HET
Photografisch Atelier
VAN
K. DUWALDA
zal van af 1 Januarij tot ongeveer 1 Februarij gesloten zijn.
Is deze maand *alle* dagen geopend. (1649)

PHOTOGRAPHIE.
PORTRETTEN

Op **glas** van ƒ 6.— ƒ 10.— ƒ 20.— ƒ 30.
Op **wasdoek** en op **papier** billijke arrangementen.
Modellen liggen ter bezigtiging.
De betaling bij de aflevering.
M. H. HALEWIJN.
Heeren Straat
(1402) *achter het stadhuis.*

NORTHERN
Insurance Company
gevestigd te LONDON.
Brand- en Levensverzekering.

De ondergeteekenden, agenten, gaan steeds voort met het **sluiten van Polissen en Assurantie,** op de meest billijke en voordeelige voorwaarden, op WOONHUIZEN met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.
(1517) B. J. VAN ECK & CO.

GEVRAAGD
om spoedig te betrekken:
eene gemeubeleerde kamer met de kost.
Adres Bureau *Oostpost.* (1646)

Etablissement Groedo.

De ondergeteekenden hebben de eer, kennis te geven, dat, hunne
HOUTSTOOMZAAGMOLEN
thans in volle werking zijnde, bestellingen op gezaagde **houtwerken** binnen weinige dagen kunnen geëffectueërd worden.

De prijzen zullen, naar gelang der dimensiën der bestelde **houtwerken,** ten billijkste berekend worden.

Alleen DROOGE en GAVE HOUTWERKEN worden afgeleverd.
(715) **ZANTHUIS & CO.**

KEDIRI.

De ondergeteekende heeft per het Nederl. schip *Capella* **ontvangen:**

SUIKERDOPPERS TUINBOONEN ASPERGIES JONGE WORTELEN HOORNSCHE WORTELEN CAROTTES PETITS POIS PEULEN POSTELEIN SPINAZIE BRUSSELSCHE KOOL GESTOOFDE PEEREN Id. APPELEN SCHORSENEEREN	in blikken.
WITTE ZUURKOOL ROODE Id. BOERENKOOL SNIJBOONEN ASPERGIEBOONEN	in vaatjes va 1/4 Anker.
OSSCHEN SCHIJF Id. ROLLADE Id. GEHAKT KALFS ROLLADE Id. SCHIJF Id. GEHAKT WILDE HAAS HAZENPEPER VERSCHE ZALM GEBRADEN PALING	in 1/2 en 1/1 blikken.
AUGURKEN in 't ZUUR St. JANS UIJEN CHARLOTTEN ASPERGIES OLIJVEN	in stopfleen.
ROLPENS	in groote idem.
BESSEN GELEI GECONFIJTE KERSEN. Id. AARDBEZIËN Id. ABRIKOZEN	in gewone id.

PUIKE BOTER,
merk VAN DER LEEUW;

Roode Wijn, Dégères Pauillac in 1/1 en 1/2 bott.l.
Net gekleede **Poppen,**
Schilderijen met **Vergulde lijsten,**
en veel meer andere **Goederen,** te veel om op te geven;
en is hij ruim voorzien van **diverse** witte en andere **lijnwaden.**
(1648) Z. VAN DER KLEI.

ONTVANGEN
direkt van China
PUIKE GEMBER
1659 **L. W. van der ZWAAN.**

In Commissie Ontvangen

supra fijne HEERENHEMDEN.
ad
ƒ 32., ƒ 36., ƒ 40., ƒ 42, ƒ 48., ƒ 50 en ƒ 65.
à contant.
1635) bij LE ROY & CO.

W. SCHEERENS,
kapper, barbier en haarsnijder
Kalisossok No. 2. (769)

Fransche Heerenschoenen
met ELASTIEK, ROSETTE en GESP
ad
ƒ 7., ƒ 7.50, ƒ 8., ƒ 9. en ƒ 10.
à contant
(1636) bij LE ROY & CO.

IN TOKO BOOMSTRAAT
ONTVANGEN:
Versche Eindhovensche
SNUIF
in looden pakjes.
(1663) VAN DEN MUIJSENBERG.

Wissels op Nederland.
bij
(1416) HILL BROEKMAN & CO.

Wissels op Nederland.
bij
(1418) FRASER EATON & CO.

Messieurs Audineau frères ont l'honneur de prévenir le public de Soerabaja et des environs, qu'ils viennent d'arriver avec un bel assortiment de voitures d'Europe et autres.

De plus, ils montent un atelier pour la fabrication des voitures, harnais et sellerie, et se chargent de toute espèce de réparations, telle que Peinture, garniture, etc.

Le tout à des prix très modérés et avec promptitude. Ils s'efforceront de mériter la confiance, dont on voudra bien les honorer.

Leurs ateliers sont situés Passar Besar.
Soerabaja, 10 Dec. 1862. (1662)

IN COMMISSIE
zijden en andere
REGENMANTELS
en
REGENJASSEN.
à Contant.
bij
(1652) LE ROY & CO.

Bij de Agenten te Soerabaya
van de
Koloniale Zee en Brand-assurantie Maatschappij
en
Oost-Indische Zee en Brand-assurantie Maatschappij,
beiden gevestigd te Batavia,
is gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.
SCHIMMELPENNINCK & CO.
(341) *Agenten.*

Meubelen en Rijtuigen,
smaakvol en soliede bewerkt, in ruime sortering steeds voorhanden
bij
(1601) KESSLER & CO.

Voortdurend Verkrijgbaar
IN TOKO BOOMSTRAAT,
à Contant.
Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à ƒ 1.— 3.— ƒ 5.—
Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—
(1330) **J. J. van den MUIJSENBERG.**

VERKRIJGBAAR ZWAVELZUUR
ƒ 30.— per pul van 50 liter of 180. A. p.
bij
(386) SCHIMMELPENNINCK & CO.

LOGE DE VRIENDSCHAP
Receptie in den **leerlings-graad**
Zaturdag 13 *December* 1862.
Namens den Regerend Meester
de Secretaris,
(1657) MAC LENNAN.

SOCIETEIT CONCORDIA.
ALGEMEENE
VERGADERING
op Vrijdag den 12den dezer
des avonds om 8 uur, tot het kiezen van een President.
Soerabaja, *De Secretaris,*
11 Dec. 1862. (1661) KEIJZER.

HOLOWAYS ZALF en PILLEN.

Behoud der gezondheid. Hoe gering is dikwijls de oorzaak der ziekten! Hoe dikwijls wordt zij verzuimd, en hoe gemakkelijk is zij somtijds te herstellen! De natuur waarschuwt den mensch voor eene komende ziekte door pijn, ligte ongesteldheid, of iets dergelijks, welke kleine ongemakken dadelijk door dienstige geneesmiddelen moeten worden weggenomen, en de geneesmiddelen van Holloway zijn door de geheele wereld als zoodanig beroemd. De pillen zuiveren het bloed, de bron van gezondheid en sterkte, en verzekeren alzoo de geregelde voorkoming van alle uitwendige ziekten, van welken aard die ook mogen zijn. De pillen en zalf van Holloway, te samen tot hetzelfde doel aangewend, zullen een ieder in staat stellen, om den voortgang der ziekte te stuiten, en om de geheele inwendige ligchaamskracht in overeenstemming te houden.
(880)

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 6den December 1862 no. 98.

Bij Koninklijk besluit van den 21sten September 1862 no. 21, is benoemd tot tweeden onderwijzer bij de ambachtsschool te Soerabaja, de hoofdonderwijzer G. van de Wetering Fz.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Samarang, voor de schoolzaken te Ambarawa, ds. A. F. Gerlach, veldprediker aldaar.

Tot kommies ten kantore van den adsistent-resident van het Zuider en Ooster district der residentie Batavia, de 2de kommies ter algemeene secretarie S. M. Hummel.

Tot derden kommies op het parket van den procureur-generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, tevens advokaat-fiskaal voor de land- en zeemagt in Nederlandsch-Indië, de eerste klerk op dat parket A. A. de la Rambelje.

Tot opziener bij den zoutaanmaak te Tenger en Roemo (Grissee), de tijdelijke opziener bij den zoutaanmaak te Sampang (Madura), W. Smeets.

MAGTIGING VERLEEND:

Om op nieuw aan den tandheelkundigen D. Pebacqué uit te reiken eene acte tot uitoefening van de tandheelkundige practijk te Batavia.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Directeur der Middelen en Domeinen, gedurende de maand November 1862.

BENOEMD:

Tot kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Toeban (Madura), de klerk bij de directie der middelen en domeinen P. Ch. van Ossenbruggen.

Tot kommies ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Bezoeki, de klerk op het parket van den procureur-generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië F. A. Arbogahn.

Tot onderkommies der tweede klasse bij de recherche te Batavia, de klerk bij den kontroleur der inkomende en uitgaande regten aldaar, G. E. R. Willems.

Door den Directeur der kultures gedurende de maanden October en November 1862

BEVORDERD:

BIJ DE INDIGO KULTUUR,

Tot opziener der tweede klasse, de opziener der derde klasse J. L. Jansz.

BENOEMD:

BIJ DE KOFFIJ KULTUUR.

Tot opziener, belast met het toezigt over de west indische koffij bereiding in de residentie Bantam, de klerk op het bureau van den adsistent resident van Padeglang (Bantam) C. H. Rhemrev.

BIJ DE OPNAME DER DJATIBOSSCHEN OP JAVA.

Tot landmeter en teekenaar, M. Posno.

door den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen, gedurende de maanden October en November 1862,

BIJ DE DIRECTIE DER PRODUCTEN EN CIVIELE MAGAZIJNEN.

BENOEMD:

Tot eerste klerken, de klerken bij die directie W. S. IJ. D. Kijdsmeir, H. C. van der Linden, en P. J. A. Zaalberg, allen klerken bij die directie.

BIJ DE AFDEELING TELEGRAFIE.

OVERGEPLAATST:

Van het telegraaf-kantoor te Bandong naar dat te Weltevreden, de leerling-telegrafist A. Margadant.

Van het telegraaf-kantoor te Weltevreden naar dat te Bandong, de leerling-telegrafist H. F. Middleton.

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van leerling-telegrafist, de fourier voor memorie D. J. B. Eichperger, met bepaling, dat hij voorloopig werkzaam zal zijn bij het telegraaf-kantoor te Weltevreden.

Door den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken, gedurende de maanden October en November 1862

BENOEMD:

Tot eersten klerk bij de directie der burgerlijke openbare werken, de klerk bij dezelve H. N. C. Kostede.

BEVORDERD:

Tot opzigters der derde klasse, de élèves opzigter A. G. de Fisser en F. J. Kroese, met bepaling, dat zij te Soerabaja gevestigd en werkzaam, blijven onder de bevelen van den eerst aanwezenden ingenieur in de residentie van dien naam.

Door den Resident van Samarang, gedurende de maand November 1862.

BENOEMD:

Tot eersten klerk, tevens griffier bij den landraad, te Grobogan, de eerste klerk bij de griffie van den landraad te Samarang H. Bout.

Door den Resident van Bagelen, gedurende de maand October 1862.

BENOEMD:

Tot klerk, tevens griffier bij den landraad, te Keboemen, de klerk op het residentie-bureau van Bagelen J. C. Beck.

Door den Resident van Madura, gedurende de maand October 1862:

BENOEMD:

Tot opziener bij den zout-aanmaak te Ragoeng (Madura) J. L. de Vos.

Door den Adsistent-Resident van Krawang, gedurende de maand October 1862.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, de griffier bij den landraad te Poerwakarta (adsistent-residentie Krawang) L. Pieters.

BENOEMD:

Tot griffier bij den landraad te Poerwakarta, de klerk op het adsistent-residentie bureau J. B. Hanson.

Militair Departement.

GEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Serang (Bantam,) de officier van gezondheid der tweede klasse W. J. Schmitt, thans ter beschikking te Batavia.

OVERGEPLAATST:

Bij het groot militair-hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der tweede klasse M. H. de Vogel, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Magelang (Kadoe.)

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst in de Lampongsche districten, de officier van gezondheid der tweede klasse A. E. Neeb, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Serang (Bantam),

Bij het reconvalescenten gesticht te Oenarang, de officier van gezondheid der tweede klasse J. A. James, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Ngawi.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Magelang, de officier van gezondheid der tweede klasse F. H. Eijsinger, van de civiele en militaire geneeskundige dienst in de Lampongsche districten.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Ngawi, de officier van gezondheid der tweede klasse A. Cochius, van het groot militair hospitaal te Samarang.

Marine Departement.

Door den Chef der Gouvernements Marine is, gedurende de maand November 1862 de volgende beschikking genomen:

BEVORDERD:

Tot tweeden stuurman bij de dienst der gouvernements marine, de derde stuurman bij die dienst B. A. Smits.

NEDERLANDSCH INDIE

Soerabaja 11 December, 1862.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Menado*, kapt. A. Couteron, van Batavia: kapt. Spelkerman en fam., Luit. Polanen Petel, Fersteeg, de heeren van Oosterom en fam., Heijmeriks en fam., Heijman, X. Filz, Bruinier, Visser, Guijot, Steenmeijer, Hulsteijn, Arborgte en echtg., van Asperen en Misero.

PREANGER-REGENTSCHAPPEN. — Op Woensdag den 26sten November, des namiddags ten 3½ uur is eene ligte, golvende beweging van aardbeving ter hoofdplaats Sumedang gevoeld, die 15 seconden heeft aangehouden, en wel in de rigting van het Oosten naar het Westen.

BAGELEN. — Den 23sten November jl. heeft des morgens op de bazaar Brengkelan ter hoofdplaats Poerworedjo een vreeselijk ongeluk plaats gevonden.

Eenige Boeginesche soldaten, — het juist aantal is niet bekend, — hebben al laar amok gemaakt, zonder dat men tot dusverre de juiste oorzaak of wel den aanlegger daarvan heeft kunnen ontdekken.

In een oogenblik tijds lagen verscheidene personen, mannen, vrouwen en grijsaards, zonder onderscheid, doodelijk getroffen, ter aarde.

Twee Boeginezen zijn met de wapens in de hand door de militaire patrouille, welke gewoonlijk op marktdagen de passer doorkruist, gearresteerd, terwijl eenig anderen, die op het appel in de kaserne ontbraken, in voorloopig arrest zijn gesteld, om nader in verhoor te worden genomen.

De twee eerstbedoelden waren beide gewond, en één hunner zoodanig door amfioen bedwelmd, dat hij eerst eenige uren later het bewustzijn terugkreeg.

Het getal der slagtoffers bedroeg in het geheel 31, en van deze zijn 3 mannen en ééne vrouw dood op de plaats blijven liggen, terwijl de overige 27 bijna allen zoo zwaar verwond zijn, dat men althans van een 20tal geen hoop op herstel durft koesteren.

ZUID- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. — Ten vervolge en ter aanvulling van het voorkomende in onze nummers van den 1sten en 8sten November jl. kunnen wij omtrent den stand van zaken in dit gewest nog de volgende berigten, loopende tot den 31sten October, mededeelen.

Ter hoofdplaats bleef de rust ongestoord, doch was de handel niet zeer levendig.

Den 7den October is de kampong Belawang (afdeeling Bakompia) door den vijand aangevallen, en zijn er, ondanks de ferme verdediging der bevolking, 32 huizen verbrand en 2 personen gedood.

Ter hoofdplaats Martapoera bleef de rust ongestoord.

De Benoea Ampat werd voortdurend door de bende van Hadji Boejasin verontrust.

Den 2den October had de vijand de kampong Taäl verbrand, en was toen voornemens, de kampongs Gadong en Paboeangan aan te vallen. De uit Rantau en Margasari doelmatig genomene maatregelen hebben dese plannen echter verijdeld. Den volgenden dag werd de stoomsleper *van Os* met 1 officier en 30 bajonetten naar Margasari gezonden, zoowel ter versterking van het garnizoen aldaar, als om van daar patrouilles uit te zenden ter bescherming van de kampongs aan de Marampiouwrivier.

Den 5den daaraanvolgende werd de kampong Benoea Padang aangevallen, bij welke gelegenheid de vijand een huis verbrandde, en twee menschen vermoordde: terwijl den 28sten der zelfde maand de kampong Tambarangan door eenige muitelingen werd bezocht, die, na 3 huizen te hebben verbrand, nog 4 menschen om het leven bragten. Bij aankomst onzer troepen was de vijand echter verdwenen, en scheen hij zich voortdurend terug te trekken in de omstreken van Simpang-Ampat en Martagiri.

Aan den militairen kommandant der afdeeling Martapoera werd dan ook opgedragen, het garnizoen van Moengoe-Thajoe met 35 bajonetten te versterken, om te Simpang-Ampat tijdelijk eene voldoende magt te kunnen detacheren, ten einde die streken door het uitzenden van patrouilles van vijanden te zuiveren.

Van eenige gevangen gemaakte Dajakkers werd voornomen, dat behalve Pangatoea Tanang ook nog Pembekel Bakar en Toewan Prang daar gehuisvest werden.

De Radja van Pegatan, onder wiens gebied Koesan sorteert, is daarop aangeschreven, die muitelingen uit te leveren.

In de afdeeling Tanah Laut bleef de rust ongestoord, en toonde de bevolking zich meer en meer genegen voor de exploitatie der diamantmijnen.

In het Banjaarsche en Petapsche keerde de bevolking uit de wildernissen terug, om zich in de met ons bevriende kampongs met der woon te vestigen.

De patrouille, onder den kapitein A. van den Hurk, te vergeefs ter opsporing van de bende, die te Moeara Ajoe de kolonisten-kampong had in brand gestoken, uitgerukt, stuitte op haren terugmarsch in de nabijheid van Soengei-Pakalong op eene versterkte kampong, bestaande uit 5 huizen, omgeven met eene palissadering in den vorm eener flèche, waarvan de keel gesloten was door eene bijna ondoordringbare verhakking. Na het lossen van eenige schoten ging de vijand op de vlugt; bij het vervolgen werd een Europeesch fuselier gewond.

Aan het districtshoofd van Kloewa, die pogingen in het werk had gesteld om Rasid en zijne bende te achtervolgen, is het gelukt, één zijner medepligtigen aan het „beratip bnämal”, hadji Badar genaamd, in onderwerping te brengen.

Die bende werd den 24sten October jl. door den kapitein W. G. A. L. van Bennekom in de wildernissen van Haban uit elkander gedreven. Aan Rasid gelukte het te ontvlugten, doch zijn 18jarige zoon Taha sneuvelde bij die gelegenheid.

In de districten Allei en Amandit ging de bevolking voort met het aanleggen van wegen en het bewerken der ladangs.

De gezondheidstoestand der troepen op de Oostkust was over het algemeen zeer gunstig.

(*J. C.*)

ALGEMEEN OVERZIGT

van den specialen correspondent van de Oostpost

's HAGE, 24/25 October.

Langzamerhand begint er weder meer leven in de politiek te komen. Terwijl de Tweede Kamer den 23sten bijeenkomt om hare werkzaamheden te hervatten, zijn inmiddels bekend geworden al de sectie-verslagen nopens het onderzoek van de begrooting, waarvan ik reeds in mijn vorigen het voornaamste, behelzende de algemeene beschouwingen zoowel van politieken als financiëlen aard, heb kunnen mededeelen, en waaruit gebleken is, dat in 't algemeen de tegenstand uit politieke beweegredenen slechts uitging van *enkele* leden. Behalve op koloniaal gebied — waarover zoo aanstonds — is er bij de behandeling dezer begrooting weinig strijd te gemoet te zien, vermits het Ministerie als zoodanig op de groote meerderheid der Tweede Kamer gerustelijk kan rekenen.

Bereids zijn daan ook van heverlede de Regerings antwoorden op vele der verslagen ingekomen, en worden de anderen zeer spoedig verwacht, zoodat de openbare discussie over de begrootingswetten eerlang kan aanvangen. Even als in mijn vorigen een uittreksel is gegeven uit het verslag nopens de begrooting in 't algemeen, zoo volgt hier als noodzakelijke toevoeging een overzigt van het antwoord der Regering. Daaruit blijkt o. a. het navolgende.

Enkele leden, zegt het verslag, gaven te kennen, dat zij in de rigting van het tegenwoordige Kabinet, inzonderheid op financiëel en koloniaal gebied, geen vertrouwen stelden. Redenen voor dat wantrouwen worden echter niet opgegeven, of het moest zijn, wat aan het slot van deze paragraaf gezegd wordt omtrent de denkbeelden der Regering ten opzigte van onze afhankelijkheid van de koloniale baten. Er waren leden, wordt aldaar gezegd, die met bevreemding door den Minister van Financiën het denkbeeld hadden hooren uitspreken, dat de afhankelijkheid van de Oost-Indische baten loodzwaar op onzen financiëlen toestand drukt, en dat al het mogelijke moet worden gedaan, om ons aan die afhankelijkheid te onttrekken. Zij meenden, dat de druk der koloniale baten voor het Nederlandsche volk vrij gemakkelijk te dragen viel, en dat, onder de bestaande omstandigheden, geheele onafhankelijkheid tot de hersenschimmen behoorde, tenzij men aan dat volk nieuwe, zware lasten wilde opleggen.

Steunt werkelijk het wantrouwen van enkelen nopens de financiële rigting van dit Kabinet op dezen grond, dan is dat voor eene Regering gemakkelijk te dragen. Maar het moet dan toch verwondering baren, dat, terwijl jaren achtereen van verschillende zijden op die afhankelijkheid is gewezen, en de wenschelijkheid betoogd, om daaraan te ontkomen, zonder dat eene enkele stem zich daartegen heeft verklaard, men nu aan deze Regering het vertrouwen ontzegt, omdat zij eene leer verkondigt, die voortdurend is beleden, en pogingen doet, om die leer in toepassing te brengen. Niemand zal ontkennen, dat de druk der koloniale baten voor het Nederlandsche volk gemakkelijk is te dragen. Het zijn echter niet de baten, die ot-en toe de bezorgdheid hebben gaande gemaakt van Regering en Vertegenwoordiging, maar wel de onzekerheid, of die baten ons voortdurend tin dezelfde mate zullen blijven toevloeijen. En als men dan let op de groote uitgaven van zeer buitengewonen aard, die men in het belang van de ontwikkeling onzer nationale welvaart uit die baten wenscht te kwijten; als men zich herinnert, hoe er tijden zijn geweest, dat de koloniale bijdragen een uiterst beperkt cijfer bedroegen, en hoe deze, zelfs in het vorige jaar, niet toereikend waren, om in onze gewone en buitengewone uitgaven te voorzien, — dan zou de Regering meenen, haren pligt te kort te doen, als zij niet op die gevaren wees, en geene pogingen aanwendde, om onze gewone staatsdienst onafhankelijk te maken van een zoo onzekeren toestand.

De Regering deelt de wenschelijkheid, om bij de behandeling dezer begrooting het onderwerp van de herziening van het belastingstelsel te laten rusten, dewijl later, als de aangekondigde voorstellen zijn ingezonden, gelegenheid te over zal zijn, om deswege een gevoelen te openbaren. Zij is verder voornemens, de belasting-ontwerpen bij de Kamer aanhangig te maken, naar mate die gereed komen. Op dit oogenblik zijn of worden van de reeds aangekondigde ontwerpen een zestal voordragten aan het oordeel van den Raad van State onderworpen, terwijl de overige successivelijk zullen volgen. Elk onderwerp, dat, om gehoor en overleg tusschen dat Staatsligchaam en één Minister van Financiën, wordt vastgesteld, zal onmiddellijk bij de Kamer worden ingezonden. Deze kan dat onderzoeken met het oog op het stelsel, zoo als dit door de Regering is ontwikkeld bij de indiening der begrooting; terwijl dan, na dat onderzoek, en nadat enkele outwerpen in staat van wijziging zijn gebragt, de Kamer zal kunnen beslissen, of eerst al de ontwerpen moeten worden gebragt in dien toestand, dan wel of men tot eene partiële behandeling zou kunnen overgaan. De Minister acht het laatste 't meest wenschelijk, deels omdat alsdan de herziening van het belastingstelsel geleidelijk en zonder overhaasting kan worden tot stand gebragt; en deels, omdat de invoering der onderscheidene wijzigingen dan zonder schokken voor onze financiën kan plaats hebben. Het spreekt echter van zelf, dat eene partiële behandeling en invoering in dien zin moet worden opgevat, dat tegen eens af te schaffen belasting steeds een behoorlijk equivalent moet overstaan.

Wat betreft de opmerking, dat de Minister de lessen der behoedzaamheid niet zou hebben in het oog gehouden, door in zoo vele bijzonderheden te treden omtrent zijne zienswijze met op zigt tot zijne hervormingsplannen, zegt de Minister, dat hij gemeend heeft, in eene zoo belangrijke zaak met de meeste openhartigheid tot de vertegenwoordiging des volks te moeten spreken. Heeft hij daardoor in de oogen van sommigen eene fout begaan, dan vreest hij, zich nog menigmaal aan zoodanige fout te zullen schuldig maken, omdat het nog altijd zijne overtuiging is, dat het publiek belang op die wijze het best bevorderd wordt.

Omtrent de nog voortdurende inmenging van den Staat in kerkelijke aangelegenheden verklaart de Regering, dat zij belemmering en schokken heeft willen vermijden; dat het geenszins in hare bedoeling ligt, de gelegenheid tot herstelling der opgeheven departementen open te houden, en dat de afdeelingen slechts moeten strekken om te spoediger algeheele opheffing te verwezentlijken.

Omtrent de oorzaken van het verschil van het koloniaal batig slot in 1861 en 1862 (welk verschil *f* 19,964,000 bedraagt), geeft de Regering de gevraagde toelichtingen. Eene der voornaamste oorzaken is, dat voor 1862 slechts *f* 16,000,000 tot aanvulling der Indische kassen voldoende zullen zijn, terwijl in 1861 *f* 21,500,000 nodig zijn geweest. En dit verschil vindt zijnen grond: 1° in den meerderen verkoop van producten op Java in 1862; 2° in den overvloed van betaalmiddelen in de Indische kassen in 1861, ten gevolge van te ruime wisselafgifte uit Indië: en 3°, in de stijging van het zoogenaamde administratief kapitaal, ten gevolge van gelijken overvloed in vorige jaren. Overwegingen zijn aanhangig, om het uitzenden van munt op te ruime schaal te beperken, en de wisseltrekking op beteren voet te regelen, terwijl het denkbeeld, om naar Indië te zenden eenen commissaris *ad hoc*, die met de noodige bekwaamheid is toegerust, om het stelsel der Indische boekhouding na te gaan en te beoordeelen, ten einde daarin de noodzakelijke veranderingen worden gebragt, te gelegener tijde in nadere overweging zal kunnen worden genomen.

Breedvoerig wederlegt de Minister de bedenkingen, welke tegen de juistheid der berekening van het eindcijfer zijn geopperd. Hij handhaaft zijn gevoelen, dat, bij eene vergelijking met het vorige jaar, de uitgaven voor de West-Indische Koloniën van de beide eindcijfers moeten worden afgetrokken, juist omdat uitgaven voor West-Indië, welke vroeger regtstreeks uit de koloniale geldmiddelen werden gekweten, en eerst sedert 1862 op de Staatsbegrooting voorkomen, haren aard niet veranderen. De Minister betoogt verder, dat bij een onderzoek naar de kosten onzer gewone Staatsdienst noch de uitgaven voor den aanleg van spoorwegen, noch die voor de pantsering van oorlogsschepen kunnen in aanmerking komen. Maar wat hiervan ook zij, het blijft het ernstige streven der Regering — en hierop komt het toch hoofdzaal aan — om het beheer zoo zuinig mogelijk te voeren.

Eindelijk belooft de Regering spoedige indiening van eene nieuwe voordragt tot delging van schuld. Zij houdt zich op dit toogenblik bezig met eene algemeene regeling der rangen en bezoldigingen der ambtenaren van het algemeen bestuur. Zij vleit zich, welligt spoedig voorstellen aan de Staten-Generaal te kunnen onderwerpen tot herziening van de bestaande bepalingen omtrent de *leges*, gevorderd bij de heffing der in- en uitgaande regten en accijnsen. Ook kan de wederindiening van het ontwerp op het beheer der kroondomeinen binnen een zeer kort tijdsverloop worden te gemoet gezien.

De antwoorden omtrent de verdere hoofdstukken, met uitzondering van het hoofdstuk Koloniën, kunnen in Indië geene genoegzame belangstelling wekken. In 't algemeen zij hier gezegd, dat met de meeste

welwil'endheid alle geopperde vragen of bedenkingen zijn opgelost; dat een aantal nieuwe wetten omtrent verbetering van onzen inwendigen toestand of regeling van velerlei behoeften is toegezegd, en dat in alle Regeringsstukken een toon heerscht van ernstig streven tot bevordering van het algemeen belang. Het is juist die vaste houding, waarop de oppositie afstuit. Ongelukkig, dat *de wijze*, *waarop* de Minister van koloniën ageert, aan die oppositie voedsel geeft. maar men onderscheide wel! Het is die oppositie niet te doen, om voor *dezen* Minister een ander liberaal man, doch met meer talent en kennis bedeeld, te hebben; O, neen! dat ware nog erger! Maar zij zou gaarne *met* en *door* dezen Minister het liberaal Ministerie zien vallen, en de *politiek* (?) *Rochussen* aan het koloniaal bewind brengen, des noods met eene liberale staatkunde voor h t binnenland, als men in de Oost maar de vrije hand mogt hebben. Hoe dit zij, men voorziet over de koloniale aangelegenheden warme débatten, gelijk blijken kan uit het volgende uittreksel van het verhandelde in de afdeelingen.

In drie der afdeelingen waren leden, die te dezer gelegenheid het vraagstuk over het meer of minder vertrouwen, in het staatkundig beleid van den tegenwoordigen minister van koloniën te stellen, ter sprake brigten. Zij deden daarbij hulde aan het regtschapen karakter van dien minister, maar verklaarden desniettemin, dat zijne handelingen hun voortdurend ernstige bezorgdheid of huivering om hem te ondersteunen inboezemden. Met name wezen zij op de weifelende houding, door hem met opzigt tot het besluit van 12 Maart jl. betreffende de Delftsche Akademie aangenomen; op de wijze, waarop hij de wetsvoorstellen betrekkelijk de émancipatie der slaven in de West-Indische koloniën en de daarin oorspronkelijk voorkomende bepalingen wegens de immigratie van vreemde arbeiders verdedigd had; en vooral ook op de van zijn departement uitgegane wet op de particuliere kultuur-ondernemingen in Nederlandsch Indië, welke wet tijdens het houden van dit onderzoek nog niet op nieuw bij de tweede kamer was ingediend. Dat wetsvoorstel droeg, zoo als zij beweerden, blijken, dat de tegenwoordige minister van koloniën, in strijd met art. 56 van het Indische regeringsreglement, ondermijning van het gouvernements-cultuurstelsel beoogde. Het was eene wet, waaraan volstrekt geene behoefte bestond, en die was aangeboden op een oogenblik, dat men reden had, een geheel ander voorstel, namelijk dat wegens de regeling der uitgifte van gouv.-cultuurcontracten, op den grondslag van openbare uitbesteding, te verwachten.

Een veel grooter aantal leden vereenigde zich geenszins met dit ongunstig oordeel over het staatsbeleid van den min. van koloniën. Voor zoover dat oordeel op de vroeger aangeboden cultuurwet steunde, kon het niet anders dan als voorbarig worden beschouwd. Werd die cultuurwet op nieuw bij de kamer ingezonden, dan zou zij uit den aard der zaak het onderwerp uitmaken van een naauwlettend en zelfstandig onderzoek. Zoolang dat onderzoek niet was afgeloopen, kon niemand met volkomene zekerheid zeggen, of de voorgestelde wet inderdaad eene verkeerde strekking had. Dat aan de vaststelling van zulk eene wet volstrekt geene behoefte bestond, kon voor 's hands reeds als hooggaande overdrijving of miskenning van de wezenlijke belangen van Nederlandsch Indië en van het moederland worden beschouwd. Overigens moest het bevreemding wekken, dat men op hetzelfde oogenblik, waarop men aan de eerlijkheid van den minister volkomen regt liet wedervaren, wantrouwen in zijne handelingen of bedoelingen liet doorblinken. Wat toch was, als men tot den grond der zaak doordrong, de aanleiding tot dat wantrouwen? De vrees, dat de minister te diep en te roekeloos in de bestaande toestanden zou ingrijpen, en daardoor de finantiële toekomst van Nederland en het welzijn onzer overzeesche bezittingen in meerdere of mindere mate in de waagschaal stellen. Maar tegen zoodanige handelwijze bezat de kamer — aangenomen eens, dat de minister van koloniën inderdaad aanleiding gegeven had tot de aangeduide beduchtheid — wat men nog verre was van toe te stemmen — twee afdoende waarborgen. Hij was lid van een kabinet, waarin mannen gezeten waren, die tot de voormalige koloniale oppositie hadden behoord, wier leus steeds geweest was, om niet met overhaasting, maar met de meest mogelijke behoedzaamheid verbetering in den toestand van Nederl. Indië te brengen. Die ambtgenooten van den minister zouden, indien dit te pas mogt komen, hem in zijne vaart beteugelen, en een eerlijk man als hij zou niet doof zijn voor de waarschuwende stem zijner ambtgenooten. In de tweede plaats had de minister, aan wiens goede trouw niet te twijfelen viel, ten stelligste toegezegd, geene ingrijpende maatregelen omtrent het binnenlandsch beheer op Java te zullen nemen, geene daden van overwegend belang te zullen plegen, zonder medewerking en toestemming der wetgevende magt. De kamer of hare meerderheid had het dus in hare hand, hem tegen te houden, zoo hij in zijne hervormingsplannen te ver mogt willen gaan. Waar zulke afdoende waarborgen tegen verkeerde of gevaarlijke stappen bestonden, scheen het aan den dag leggen van wantrouwen, om het zachtste woord te gebruiken, niet genoegzaam geregtvaardigd.

In de onderstelling, waarin men tijdens deze overweging verkeerde, dat de wet wegens de particuliere cultuur-ondernemingen op Java spoedig op nieuw aan de kamer zou worden voorgelegd, werd van de zijde dergenen, die zulk eene wet hoogst noodzakelijk achtten, de ernstige wensch geuit, dat zij meer toegelicht mogt worden, dan bij de eerste aanbieding het geval is geweest. Het was ter beoordeeling van eene voordragt als deze van groot belang, dat de kamer met opzigt tot de cultures op Java geheel en al op de hoogte wierd gebragt, en al, wat daartoe betrekking heeft, grondig leerde kennen. Daartoe waren noch de adviezen van enkele specialiteiten, noch de stukken wegens het gebeurde in Cheribon, die dan toch slechts eene enkele residentie betreffen, genoegzaam. Men wilde onder andere gevraagd hebben, of aan het rapport der commissie, ingesteld tot het doen van een onderzoek omtrent de suikercultuur op Java, geene openbaarheid kon worden gegeven. Tot nu toe heeft men zich van het kennisnemen van dit verslag laten afschrikken, doordien een vroeger minister op de wagenvrachten stukken wees, die tot het onderzoek betrekking hadden. Men meent echter te weten, dat de commissie de voornaamste resultaten van het onderzoek in een niet al te uitvoerig stuk zaâm heeft gevat, en zou er veel prijs op stellen, dat stuk te leeren kennen. Daar de jongste regeling der suikercultuur wel op dit verslag steunen zal, moest het bevreemden, dat de minister van koloniën, door wien die regeling is tot stand gebragt, niet, tot verdediging der daarin vervatte bepalingen, de kamer met de uitkomsten van den arbeid der commissie heeft bekend gemaakt. Er was daartoe voor hem, naar men meent, alle aanleiding. *(Wordt vervolgd.)*

Zeetijdingen.

BROUWERSHAVEN. *Aangek.* 12 Oct. *Loevestein*, Tetgast, van Batavia. 14 Oct. *Triton*, Adriaans, van dito. 16 Oct. *Joh annes Lodewijk*, van de Waal, van dito; *Antonia*, Bock, van Padang. 7 Oct. *Vier Gebroeders*, Bunk, van Batavia; *Jannetje*, Blokziel, van dito. 19 Oct. *Julie*, Brem van dito. 24 Oct. *Marinus*, Keeman, van Soerabaija. 25 Oct *Willem Kroonprins der Nederlanden*. Zetteler, van Batavia.

Zeilklaar. 25 Oct. *Salatiga*, Kettler, naar Soerabaija.

TEXEL. *Aangek*. 9 Oct. *Nicot*, Amesz, van Java. 11 Oct *Maria Catharina*, de Bos, van dito; *Louise*, Buijs van dito. 15 Oct. *Admiraal Piet Hein*, Hazewinkel, van dito. 16 Oct. *Constance*, Kimmerer, van Timor-Koepang (laatst. v. d. Algoabaai); *Sliedrecht*, Feenstra, van Java 17 Oct *Helena en Anna*, Lupcke, van dito. 18 Oct *Almonde*, Sarie van dito; *Zeemeeuw*, Kayser, van Padang. 24 Oct *Broedertrouw*, Rotgans, van Batavia; *Stad Enschedé*, Retgers van dito.

Vertrokken. 10 Oct. Z. M. transportschip *Heldin*, Binkes naar Batavia.

Zeilklaar. 24 Oct. *Australië*, Jochems, naar Batavia; *Java Packet*, Crap Hellingman, naar dito; *Petronella Catharina*, v. Veen, naar Samarang.

VEERE. *Vertrokken* 15 Oct. *Noordster*, Luteijn, naar Java (viâ Newcastle.)

Vreemde Havens.

LONDEN. *In lading* 22 Oct. *Joh. Christiaan*, Obelt, van Batavia.

PLYMOUTH. *Aangekomen*. 18 Oct. *Danube*, Nielson, van Java (n. Falmouth).

FALMOUTH. *Aangekomen* 22 Oct. *Prins Oscar*, Berg, van Batavia.

LIVERPOOL. *Vertrokken*. 14 Oct. *Vrede*, v. d. Plas naar Batavia.

SHIELDS. *Vertrokken* 9 Oct *IJstroom*, Hansen, naar Batavia. 16 Oct. *Elise Henriëtte*, Detering, naar dito.

In lading. *Hercules*, Detering, naar Soerabaija. *Amsterdam*, Wehdemeijer, naar dito. *Joh. Martinus*, Kooy, naar Onrust.

ST. HELENA. *Aangekomen*. 30 Aug. *Mercur*, Berne, van Java. 5 Sept. *Johanna Cath.*, Besseling, van dito. 8 Sept. *Immagonda Sara Clasina*, Rademaker, van dito. 2 Sept. *Mentor*, Duinker, van Java n. Amsterdam.

SIMONSBAAI. *Aangekomen*. 23 Aug. *Maria Agnes*, v. Deursem, van Batavia (n. Amsterdam).

Scheepstijdingen.

SHIELDS 20 Oct. Het Nederl. schip *Tweelingen*, kapt Bakker, alhier voor Soerabaija ladende, is omgewaaid, en ligt plat op zijde.

SIMONSBAAI. 25 Augustus. Eergisteren zijn alhier, op reis van Java naar Nederland, binnengeloopen de Nederlandsche schepen *Maria Agnes*, kapt. v. Deursem, en *Hollandia*, kapt. Wap, eerstgenoemde om schade aan de scheg te herstellen, en laatstgenoemde om een lek te stoppen en den gebroken boegspriet te vervangen.

Schepen in Lading

Rotterdam.

BATAVIA, *AEolus*, de Vries. *D'Elmina*, Hörner. *Dageraad*, Ulrich.

BATAVIA en SOERABAIJA, *Joan*, Laseur. *Henr. Gerzusanna*, Sissingh. *Cornelis Anthony*, Reinders.

SAMARANG en SOERABAIJA, *Fortuna*, de Ligny.

JAPAN, *Nagasaki*, N. N.

Amsterdam.

BATAVIA, *Gelderland*, Graaff, *Anna Sophia*, Bekkering *Australië*, Jochems.

BAT., SAMAR. en SOERAB., *Oceaan*, Doeksen.

BATAVIA en SOERABAIJA, *Arij Scheffer*, Kunst. *Bernard & Agnes*, Ordeman.

SAMARANG, *Stad Leyden*, v. d. Poll. *Batavia*, van Dolder.

SOERABAIJA, *Emergeus*, Smit. *Louise Kroonprinses van Zweden*, v. d. Linden. *Soerabaija Packet*, Olivier. *Hendrika*, de Groot Stiffry. *Hermina Maria Elisabeth*, Bonjer.

PADANG, *Herman*, Popken.

Bevrachtingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

Door de Nederl. Handel-Maatschappij zijn op 15 October de navolgende 3 schepen bevracht, als:

Voor ROTTERDAM:

Otto, . . . kapt. J. Stheemen Tresling . . 873 last

Voor AMSTERDAM:

Java Packet, . kapt. D Crap Hellingman . . 860 „

Gelderland, . „ D. Graaff . . . . . 243 „

POST-KANTOOR.

op Zaturdag den 13den December,

DES NAMIDDAGS TEN 2 URE,

zullen post-pakketten worden gesloten voor MAKASSAR, TIMOR en de MOLUKKO'S.

SOERABAJA, *De Postkommies*,

11 *December* 1862. **C. WELTER.**

(1665)

PERUVIAANSCHE GUANO.

Tot den verminderden prijs van *f* 7.— per picol voor hoeveelheden van 100.— picols en meer verkrijgbaar bij het agentschap van de factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij alhier. (1666)

SCHEEPSBERIGTEN

Aangekomen Schepen te Soerabaja.

Datum.	Vlag.	Namen aan het schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Decemb.	10 Oldenb.	E. v. Beaulieu.	C. W. Lesenfeldt.	224	Indramaijoe.	6 Dec.	geen.	Soerabaja.	Eraser Eaton & Co.
„	— Nederl.	S. van Heel.	D. H. Diet.	392	Batavia.	3 „	„	„	Schimmelpenninck & Co.
„	11 Ned. Ind.	Sa-adah.	Hadjie Moht. Yoesoop.	84	Banjermassin.	2 „	„	„	—
„	— Nederl.	Madura.	B. A. van Bruggen.	267	Batavia.	4 „	„	„	Adam & Co.
„	— „	Graaf Dirk III.	C. J. Rotgans.	316	„	5 „	„	„	Hill Broekman & Co.
„	— „	Elisabeth.	J. Snoet.	323	„	3 „	„	„	B. van Leeuwen & Co.
„	— Ned. Ind.	St. Menado.	A. Couteron.	173	„	7 „	„	„	—
„	— Engel.	Roberts Mills.	E. W. Barker.	237	„	4 „	„	„	P. Kervel & Co.
„	— N. I.	Dennok Bintang Toedjoe.	Intje Lanang.	132	Samarang.	7 „	„	„	—

Vertrokken Schepen van Soerabaja.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Scheepen	Gezagvoerder.	Naar.
Decemb. 11	Nederl. Ind.	kotter	Susanna Cornelia.	Pa Poengoot.	Pasoeroean.
„ —	„	brik	Joesroel Karim.	Said Abd. Aboebakar.	Grissee.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaja.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Z. M.	Korvet.	Juno.	.....	Kapt. t/z J. J. v. d. Moore.	Wachtschip.	...
„	Stooms.	Etna.	.....	„ 1 kl. van der Meulen.	...	...
„	„	Reteh.	.....	„ t/z 1 kl. M. W. Bowier.	...	...
„	„	Citadel van Antwerpen.	.....	Kapt. L. t/z G. P. J. Mossel.	...	...
„	„	Samarang.	.....	„ t/z. 1 kl. C. A. W. Halvenhout.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak.	.....	A. Smit.	...	...
Nederlandsche	Bark	Pictura.	372	K. H. Leonhardt.	...	...
„	„	P. Schoenmakers.	371	J. J. van Varelen.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
„	„	Capella.	199	J. Kruisinger.	Nederland.	id.
„	„	Koophandel.	282	A. M. Swart.	id.	id.
„	„	Macasser.	226	J. Rip.	id.	id.
„	Schip	Jedo.	399	F. van Rossen.	id.	id.
Engelsche	Brik	Eunomia.	223	D. Gronow.	id.	id.
Nederl. Ind.	Stooms.	Prins van Oranje.	120	J. van Zandwijk.	...	W. Cores Vries.
„	„	Padang.	181	....	...	id.
Nederlandsche	Bark	Willem de Zwijger.	392	W. L. van den Dries.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	„	Hendrina.	297	J. van Breen.	id.	id.
„	Bark	Clio	236	J. O. Wijnmalen.	id.	Schimmelpenninck & Co.
„	„	Joan Melchior Kemper.	223	J. K. Salm.	id.	id.
„	„	Catharina Maria.	398	F. R. Oomkens.	id.	Mc. Lennan & Co.
„	„	Batavia.	399	J. J. Prange.	id.	id.
„	Schip	Catharina Jacoba Henriëtte.	634	C. J. Tonjes.	id.	id.
„	„	Catharina Wilhelmina.	573	J. O. Klein.	id.	Anemaet & Co.
„	Bark	Euterpe.	267	A. Kuipers.	id.	id.
„	„	Koning Willem III.	223	A. J. de Jong.	id.	id.
„	„	Johannus Anthonius.	380	A. de Voogd van der Straaten.	id.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Johanna Maria.	254	P. J. Dam.	id.	id.
„	„	Nederland en Oranje.	319	P. C. Rozier.	id.	Gumprich & Strauss.
„	„	Quartet.	339	Z. Mulder.	id.	B. Kopersmit & Co.
„	„	Louis Meijer.	399	G. H. Heltgreve.	id.	B. J. van Eck & Co.
„	„	Tjielingsic.	322	P. Ouwehand.	id.	id.
„	„	Lammina Elizabeth.	336	A. Gersen.	id.	id.
„	Brik	Alida Maria.	85	C. N. van der Beek.	...	...
„	Bark	Johanna.	285	F. J. J. Ingerman.	...	...
Oldenb.	Brik	Cleopatra.	155	C. M. Dannberg.	id.	P. Kervel & Co.
Bremer	Schoener	Félicie.	135	L. Schweitzer.	id.	id.
Zweedsche	Bark	Aeolus.	447	J. D. Rassini.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 *f* 14¼.—

RIJST (CARGA) *f* 215 à *f* 225.—

RIJST (WITTE) „ 140 „ „ 250.—

KOEHUIDEN *f* 35 à 45.—

ROTTING *f* 11.—

WISSELKOERS 106%.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST
Zondag den 14den December 1862
's morgens te half negen ure
Ds. SCHIFF.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST
Zondag den 14den December 1862.
De Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de REDACTIE zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAJA